

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Kierowca mechanik

(832201)

Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Kierowca mechanik (832201)

Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Kierowca mechanik (832201)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [973]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce autorskie wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Realizowanie zadań przewozowych	10
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie przeglądów i napraw pojazdów samochodowych.....	11
3.4. Kompetencje społeczne.....	12
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	13
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	13
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	16
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	17
7. SŁOWNIK POJĘĆ	19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Kierowca mechanik^s 832201

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Kierowca-mechanik pojazdów samochodowych.
- Kierowca.
- Szofer.
- Monter-mechanik samochodowy.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8322 Car, taxi and van drivers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe), źródeł internetowych oraz wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Mariusz Szymańczak – Zespół Szkół Samochodowych, Radom.
- Piotr Szymańczak – Usługi roboty ziemne i wodno-kanalizacyjne Piotr Szymańczak, Tarczyn.
- Wojciech Oparcik – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Joanna Tomczyńska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Roman Kępiński – Zespół Szkół Rolniczych CKP, Grodków.
- Marcin Kowalik – Centrum Edukacji Zawodowej, Stalowa Wola.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Radosław Niemczewski – Centrum Kształcenia Praktycznego, Pleszew.
- Jerzy Gorgoń – Eksperti Techniczno-Motoryzacyjni „Rzeczoznawcy PZM” S.A., Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Kierowca mechanik prowadzi pojazdy samochodowe lub zespoły pojazdów¹³ zgodnie z posiadanymi uprawnieniami, a także wykonuje obsługę i niezbędne naprawy pojazdów samochodowych. Jego praca polega głównie na wykonywaniu usług przewozowych ludzi i towarów w transporcie krajowym lub międzynarodowym, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa obowiązujących w transporcie drogowym.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Praca **kierowcy mechanika** polega na świadczeniu usług w przewozach krajowych lub międzynarodowych. Planuje on optymalną trasę przejazdu oraz kieruje samochodem lub zespołem pojazdów. Wykonuje również czynności mające na celu utrzymanie samochodu w należytym stanie technicznym przez cały okres jego eksploatacji.

W przypadku wystąpienia typowych awarii pojazdu podczas jazdy, kierowca mechanik podejmuje się jego naprawy zgodnie z przewidzianą technologią. W sytuacjach bardziej złożonych, gdy naprawa przekracza jego umiejętności i możliwości dostępnego sprzętu technicznego, wzywa specjalistyczny zespół naprawczy, zabezpieczając odpowiednio miejsce zatrzymania pojazdu.

Sposoby wykonywania pracy

Kierowca mechanik przed przystąpieniem do wykonania działań związanych ze świadczeniem usług przewozowych sprawdza:

- stan techniczny pojazdu,
- niezbędne wyposażenie,
- niezbędną dokumentację.

Podczas wykonywania usług przewozowych kierowca mechanik dba o bezpieczeństwo:

- własne,
- przewożonych osób,
- transportowanych ładunków,
- innych użytkowników drogi.

Ponadto:

- udziela pomocy przedmedycznej¹⁰ poszkodowanym w wypadkach drogowych,
- zabezpiecza pojazd przed uruchomieniem przez osoby niepowołane,
- zabezpiecza przewożony ładunek przed zniszczeniem lub kradzieżą,
- zabezpiecza odpowiednio miejsce zatrzymania pojazdu,
- wykonuje jazdy próbne⁵ po naprawach pojazdu,
- prowadzi niezbędną dokumentację w zakresie realizacji zadań przewozowych¹² oraz obsługowo-naprawczych.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **kierowcy mechanika** jest pojazd samochodowy lub stanowisko naprawcze w przedsiębiorstwie, ewentualnie miejsce załadunku i rozładunku pojazdu.

O szczegółach dotyczących pracy kierowcy mechanika w dużym stopniu decyduje:

- wielkość pojazdu samochodowego,
- typ obsługiwanych tras,
- rodzaj przewożonego ładunku (towary, ludzie).

Kierowca mechanik wykonuje swoją pracę w zmiennych warunkach pogodowych. Praca wykonywana jest o różnych porach dnia i nocy oraz w różnych rejonach kraju i Europy. Kierowca mechanik pracuje głównie w pozycji siedzącej. Podczas wykonywania napraw pozycja ciała dostosowywana jest do miejsca i sposobu naprawy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Kierowca mechanik w swojej pracy użytkuje i obsługuje:

- pojazdy samochodowe różnych marek,
- zespoły pojazdów.

Korzysta z niezbędnego wyposażenia technicznego, służącego do obsługi i naprawy pojazdów. Są to między innymi:

- podnośniki (lewarek lub inny sprzęt służący do podnoszenia i wymiany kół),
- żurawie¹⁴,
- narzędzia monterskie,
- narzędzia i urządzenia o napędzie hydraulicznym lub pneumatycznym.

Ponadto wykorzystuje:

- telefon komórkowy lub sprzęt krótkofalowy,
- gaśnice,
- zestaw pierwszej pomocy.

Organizacja pracy

O charakterze pracy kierowcy mechanika przesądza typ pojazdu i rodzaj obsługiwanej trasy. Do obowiązków kierowcy należy organizowanie własnego stanowiska pracy zgodnie z zasadami BHP i ergonomii. Przy wykonywaniu powierzonych zadań transportowych posługuje się on dokumentami przewozowymi oraz utrzymuje bezpośredni kontakt z przełożonymi, współpracownikami i klientami.

Praca **kierowcy mechanika** może być nadzorowana i prowadzona w systemie zmianowym. Wykonywana może być indywidualnie lub w zespole kierowców. Pracę można wykonywać na rzecz pracodawcy bądź prowadzić własną działalność gospodarczą po uzyskaniu niezbędnych uprawnień. Kierowca planuje czas pracy potrzebny do wykonania powierzonego zadania przewozowego, racjonalnie wykorzystuje dobowy czas pracy, zgodnie z przepisami o czasie pracy kierowców (szczegółowe informacje znajdują się w ustawie o czasie pracy kierowców).

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Kierując pojazdem, **kierowca mechanik** narażony jest na:

- nadmierny hałas niskoczęstotliwościowy spowodowany pracą silnika,
- długotrwałe przebywanie w pozycji siedzącej i wibracje,
- długotrwałe przebywanie w środowisku zanieczyszczonym spalinami,
- konieczność pracy w dzień i w nocy,
- kontakt z substancjami chemicznymi: olejami, smarami, płynami eksploatacyjnymi⁹ występującymi w pojeździe samochodowym.

Kierowca mechanik wykonujący pracę na stanowisku naprawczym narażony jest na:

- niebezpieczeństwo urazów mechanicznych,
- poparzenia,
- porażenie prądem elektrycznym,
- zatrucie spalinami.

Występujące w miejscu pracy czynniki mogą powodować:

- choroby układu oddechowego,
- choroby narządu słuchu,
- choroby odcinka lędźwiowego kręgosłupa,
- schorzenia narządu słuchu,
- choroby narządu wzroku,
- choroby układu krążenia, przede wszystkim niedokrwienie serca oraz nadciśnienie tętnicze.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **kierowca mechanik** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- wytrzymałość na długotrwały wysiłek,
- sprawność układu mięśniowo-szkieletowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- widzenie stereoskopowe umożliwiające ocenę odległości,
- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość,
- widzenie o zmroku,
- zmysł równowagi,
- czucie dotykowe,
- powonienie;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia techniczne,
- wytrwałość,
- refleks,
- koncentracja,
- widzenie o zmroku,
- podzielność uwagi;

w kategorii cech osobowościowych

- wytrzymałość na długotrwały wysiłek,
- samokontrola,
- samodzielność,
- zdolność pracy w warunkach monotonnych,
- wytrwałość, cierpliwość,
- dokładność,
- odporność emocjonalna,
- motywacja do osiągnięcia celów.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.4. Kompetencje społeczne; 3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **kierowca mechanik** wymagana jest ogólna sprawność fizyczna i dobry wzrok. Przeciwwskazaniem do pracy w zawodzie są:

- zaburzenia znacznego stopnia narządu wzroku, słuchu, układu nerwowego, oddechowego,
- daltonizm,
- zaburzenia równowagi,
- znaczne ograniczenia sprawności ruchowej kończyn, zwłaszcza rąk.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **kierowca mechanik** wymagane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa), uzyskane w tym zawodzie lub innym zawodzie pokrewnym o profilu samochodowym.

Podjęcie pracy w zawodzie **kierowca mechanik** ułatwia posiadanie:

- dyplomu potwierdzającego kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie szkolnym **kierowca mechanik**,
- dyplomu potwierdzającego kwalifikacje wyodrębnione w zawodach pokrewnych **elektromechanik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik pojazdów samochodowych lub technik transportu drogowego**, uzyskanego po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pokrewnym **elektromechanik pojazdów samochodowych lub mechanik pojazdów samochodowych**, uzyskanego po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- suplementów Europass (w języku polskim i angielskim) wydawanych na prośbę zainteresowanego przez Izby Rzemieślnicze oraz Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Kierowca mechanik powinien posiadać prawo jazdy minimum kategorii B. Przydatne może być również potwierdzenie dodatkowych kompetencji m.in. dotyczących:

- przewozu osób,
- technik i sposobów mocowania ładunków,

- organizacji i świadczenia usług przewozowych,
- obsługi przyrządów i urządzeń dodatkowych stosowanych w pojazdach samochodowych,
- diagnozowana i naprawy pojazdów samochodowych lub zespołów pojazdów,
- przewozów nienormatywnych¹¹,
- przewozów ładunków niebezpiecznych⁷ – ADR,
- przewożenia żywych zwierząt,
- prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych,
- obsługą wózków widłowych,
- obsługą platform załadowniczych.

W przypadku wykonywania pracy w firmach świadczących usługi w transporcie międzynarodowym niezbędna może być znajomość języka obcego w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Kierowca mechanik może rozszerzać swoje kompetencje, rozbudowując uprawnienia kierowcy o kolejne kategorie prawa jazdy, tj.:

- kategorię C – uprawnienia do prowadzenia pojazdów o masie powyżej 3,5 tony,
- kategorię C1 dla pojazdów do 7,5 tony,
- kategorię D – uprawnienia do kierowania autobusem,
- kategorię D+E – uprawnienia do kierowania autobusem z przyczepą,
- kategorię C+E lub C1+E – uprawnienia do prowadzenia pojazdów z przyczepą.

W przypadku podjęcia pracy w zawodzie kierowca mechanik na własny rachunek wymagane jest potwierdzenie kompetencji zawodowych w transporcie drogowym w zakresie wykonywania działalności transportowej. Egzaminy odbywają się w wybranych miastach w Polsce (m. in. w Warszawie, Łodzi, Katowicach, Poznaniu), a przeprowadzają je komisje egzaminacyjne działające przy Instytucie Transportu Samochodowego.

Kierowca mechanik może uczestniczyć w szkoleniach i kursach specjalistycznych z zakresu naprawy pojazdów samochodowych oraz doskonalenia techniki jazdy⁴, aktualizując w ten sposób i rozszerzając swoje umiejętności.

Kierowca mechanik może:

- dalej kształcić się w szkole średniej w zawodzie technik transportu drogowego i awansować na stanowisko dyspozytora ruchu lub brygadzysty,
- po zdaniu matury i ewentualnym ukończeniu uczelni wyższej I stopnia na kierunku o profilu np. transportu samochodowego awansować na stanowisko kierownicze,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez kształcenie/szkolenie w zawodach pokrewnych,
- doskonalić swoje umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach branżowych oraz organizowanych przez pracodawców.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **kierowca mechanik** istnieje możliwość potwierdzania kompetencji w ramach edukacji formalnej w zakresie kwalifikacji: AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego.

Istnieje także możliwość potwierdzania kwalifikacji przydatnych do wykonywania zawodu kierowca mechanik wyodrębnionych w zawodach pokrewnych (szkolnych):

- elektromechanik pojazdów samochodowych (kwalifikacja: MG.12 Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych),
- mechanik pojazdów samochodowych (kwalifikacja: MG.18 Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych).

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w tych zawodach. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Kwalifikacje przydatne do wykonywania zawodu kierowca mechanik można uzyskać również w zawodach pokrewnych (szkolnych):

- technik pojazdów samochodowych (kwalifikacja: MG.18 Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych oraz MG.43 Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych),
- technik transportu drogowego (kwalifikacja: AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego oraz AU.69 Organizacja przewozu środkami transportu drogowego).

Kompetencje w tych zawodach potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **kierowca mechanik** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik pojazdów samochodowych ⁵	311513
Technik transportu drogowego ⁵	311927
Mechanik pojazdów samochodowych ⁵	723103
Elektromechanik pojazdów samochodowych ⁵	741203
Kierowca samochodu dostawczego	832202
Kierowca samochodu osobowego	832203
Przewoźnik osób	832204
Taksówkarz	832205
Kierowca autobusu	833101
Kierowca autocysterny	833201
Kierowca ciągnika siodłowego	833202
Kierowca samochodu ciężarowego	833203

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **kierowca mechanik** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Planowanie optymalnej trasy przejazdu⁸.
- Z2 Kierowanie pojazdem lub zespołem pojazdów.
- Z3 Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadku drogowym oraz zabezpieczanie miejsca zdarzenia (kolizji, wypadku).
- Z4 Prowadzenie dokumentacji pojazdu² oraz dokumentacji przewozowej³.

Z5 Wykonywanie czynności regulacyjnych i naprawczych pojazdów samochodowych.

Z6 Prowadzenie dokumentacji wykonanej obsługi lub naprawy pojazdów samochodowych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Realizowanie zadań przewozowych

Kompetencja zawodowa Kz1: Realizowanie zadań przewozowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Planowanie optymalnej trasy przejazdu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady planowania czasu wykonania powierzonego zadania przewozowego; Oznaczenia na mapach i w atlasach samochodowych; Zasady korzystania z urządzeń nawigacji samochodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> Analizować i dostosowywać trasę przejazdu do wykonywania zadań transportowych; Korzystać z map, atlasów, planów miast oraz urządzeń nawigacyjnych; Planować trasę przejazdu z uwzględnieniem przepisów prawa obowiązujących w tym zakresie.

Z2 Kierowanie pojazdem lub zespołem pojazdów	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Przepisy ustawy Prawo o ruchu drogowym; Przepisy dotyczące czasu pracy kierowców; Przepisy regulujące warunki przewozu określonych towarów; Zasady przygotowania pojazdu do jazdy; Obowiązkowe i dodatkowe wyposażenie pojazdu; Zasady łączenia zespołu pojazdów; Warunki załadunku różnych rodzajów ładunków z uwzględnieniem przepisów dotyczących maksymalnych obciążeń; Techniki jazdy samochodem w różnych warunkach; Zasady zabezpieczania przewożonego ładunku oraz jego rozmieszczenia w pojeździe; Przepisy dotyczące oznaczania pojazdów samochodowych lub zespołów pojazdów; Sposoby i techniki zabezpieczania pojazdu przed kradzieżą lub nieuprawnionym użyciem; Zasady korzystania z dróg płatnych i bezpłatnych; Zasady użytkowania pojazdu; Rodzaje, zasady dobierania parkingów oraz zasady bezpiecznego postoju pojazdu; Czynności obsługowe pojazdu po zakończeniu jazdy. 	<ul style="list-style-type: none"> Stosować przepisy prawa dotyczące kierowania pojazdami, obowiązujące na terenie kraju oraz w przewozach międzynarodowych; Stosować przepisy dotyczące czasu pracy kierowców; Stosować przepisy regulujące warunki przewozu określonych towarów; Sprawdzać i oceniać stan techniczny pojazdu przed wyjazdem; Przygotowywać pojazd do jazdy; Wykorzystywać wyposażenie obowiązkowe i dodatkowe pojazdu; Rozpoznawać wyposażenie podstawowe i dodatkowe pojazdów; Łączyć zgodnie z zasadami zespoły pojazdów; Nadzorować ilość oraz rodzaj załadowywanych i rozładowywanych towarów lub samodzielnie dokonywać czynności załadunku i rozładunku u klientów; Nadzorować prawidłowość rozmieszczenia ładunku na pojeździe lub samodzielnie wykonywać czynności załadunku, tak aby nie dochodziło do przeciążenia poszczególnych osi pojazdu; Oznaczać pojazd samochodowy lub zespół pojazdów zgodnie z przepisami; Kierować pojazdem samochodowym w różnych warunkach drogowych; Użytkować pojazd zgodnie z instrukcją obsługi i jego przeznaczeniem; Zabezpieczać ładunek podczas transportu;

	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować zasady korzystania z dróg bezpłatnych i płatnych; • Dobierać odpowiednie parkingi z uwzględnieniem zasad bezpiecznego postoju pojazdu; • Zabezpieczać pojazd przed kradzieżą lub nieuprawnionym użyciem; • Przeprowadzać czynności obsługowe po zakończeniu jazdy.
--	--

Z3 Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadku drogowym oraz zabezpieczanie miejsca zdarzenia (kolizji, wypadku)

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady udzielania pomocy przedmedycznej; • Sposoby zabezpieczania miejsca wypadku, kolizji; • Procedury postępowania w przypadku zaistnienia kolizji lub wypadku drogowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować procedury postępowania w przypadku zaistnienia wypadku lub kolizji; • Udzielać pomocy przedmedycznej; • Określać precyzyjnie położenie miejsca wypadku oraz jego skutki; • Zapewniać bezpieczeństwo sobie oraz osobom poszkodowanym na miejscu wypadku, kolizji.

Z4 Prowadzenie dokumentacji pojazdu oraz dokumentacji przewozowej

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady doboru dokumentów obowiązkowych podczas kierowania pojazdem samochodowym lub zespołem pojazdów; • Dokumenty obowiązkowe podczas przewozu określonych ładunków; • Dokumentację niezbędną do wykonywania usług przewozowych; • Zasady ewidencji i rozliczania czasu pracy; • Zasady wypełniania i zabezpieczania dokumentacji; • Zasady rozliczania wykonanych zadań przewozowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobierać niezbędne dokumenty, wymagane podczas kierowania pojazdem samochodowym lub zespołem pojazdów; • Dobierać, zabezpieczać i przekazywać do kontroli odpowiednim organom dokumenty obowiązkowe, wymagane podczas kierowania pojazdem samochodowym lub zespołem pojazdów; • Prowadzić dokumentację jazdy zgodną z wykonywanym zadaniem przewozowym; • Rozliczać wykonane zadania przewozowe; • Zabezpieczać i przechowywać dokumenty związane ze świadczeniem usług przewozowych.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie przeglądów i napraw pojazdów samochodowych

Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie przeglądów i napraw pojazdów samochodowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z5 Wykonywanie czynności regulacyjnych i naprawczych pojazdów samochodowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony przeciwporażeniowej, ochrony środowiska oraz ergonomii podczas naprawy pojazdów 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizować stanowisko pracy zgodnie z zasadami i przepisami BHP, ochrony ppoż., ochrony przeciwporażeniowej, ochrony

<p>samochodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstawy budowy pojazdów samochodowych; • Wyposażenie podstawowe i dodatkowe pojazdów; • Rodzaje przeglądów technicznych, <u>legalizacji</u>⁶, dopuszczeń do użytkowania; • Warunki dopuszczenia pojazdu samochodowego do ruchu drogowego; • Instrukcje obsługi pojazdu samochodowego; • Rodzaje obsługi oraz napraw pojazdów; • Dane regulacyjne pojazdów, układów, podzespołów pojazdów samochodowych; • Narzędzia i przyrządy do diagnozowania, regulacji i napraw pojazdów samochodowych; • Rodzaje i właściwości smarów, olejów i innych płynów eksploatacyjnych; • Zasady wymiany płynów eksploatacyjnych pojazdu samochodowego. 	<p>środowiska oraz ergonomii podczas naprawy pojazdów samochodowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobierać układy, zespoły, podzespoły i części pojazdów samochodowych do napraw; • Sprawdzać wyposażenie podstawowe i dodatkowe pojazdów; • Wykonywać regulacje podzespołów pojazdów samochodowych; • Usuwać usterki pojazdów samochodowych; • Dobierać narzędzia i przyrządy do diagnozowania, regulacji i napraw pojazdów samochodowych; • Dobierać i wymieniać płyny eksploatacyjne pojazdu; • Wypełniać dokumentację obsługi lub naprawy pojazdu; • Obliczać <u>czasochłonności operacji</u>¹ obsługowych i naprawczych; • Korzystać z danych regulacyjnych pojazdów, układów, podzespołów pojazdów samochodowych.
--	---

Z6 Prowadzenie dokumentacji wykonanej obsługi lub naprawy pojazdów samochodowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Dokumentację obsługi lub naprawy pojazdu; • Normy czasochłonności operacji obsługowych i naprawczych; • Zasady prowadzenia dokumentacji obsługowo-naprawczej; • Zasady rozliczania wykonanych usług obsługowo-naprawczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wypełniać dokumentację wykonanej obsługi pojazdu samochodowego; • Wypełniać dokumentację wykonanej diagnostyki lub naprawy pojazdu samochodowego; • Rozliczać wykonane usługi obsługowo-naprawcze.

3.4. Kompetencje społeczne

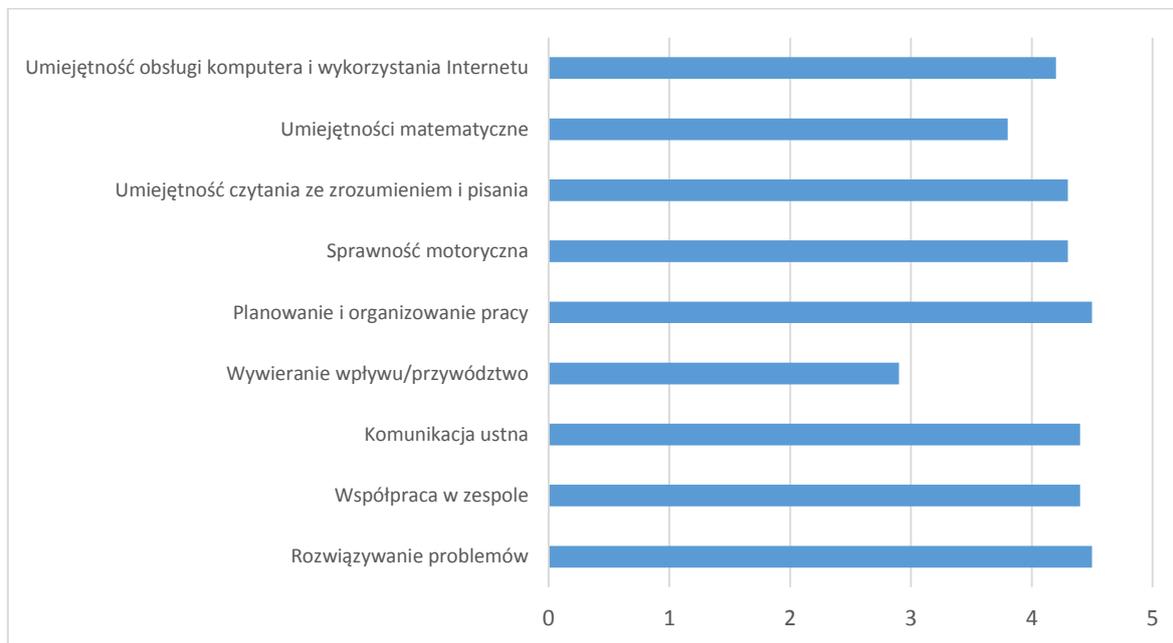
Pracownik w zawodzie **kierowca mechanik** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane przewozy oraz naprawy pojazdów samochodowych.
- Dostosowywania własnego zachowania do zmiennych sytuacji podczas kierowania i naprawiania pojazdów samochodowych.
- Podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach podczas kierowania i naprawiania pojazdów samochodowych.
- Dokonywania racjonalnej oceny zagrożeń dla zdrowia i życia oraz podejmowania działań zapobiegających tym zagrożeniom podczas wykonywania przewozu pasażerów lub ładunków.
- Oceniania swoich działań podczas kierowania oraz naprawiania pojazdu samochodowego, wykonywanych w ramach współpracy, oraz przyjmowania odpowiedzialności za ich skutki.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **kierowca mechanik**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **kierowca mechanik**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **kierowca mechanik** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji. **Kwalifikacji pełnej kierowca mechanik przypisany jest III poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji.**

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla aktualizacji opisów kwalifikacji pełnej wprowadzanej do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Kierowca mechanik może znaleźć pracę w przedsiębiorstwach i firmach świadczących usługi transportowe pojazdami samochodowymi lub zespołami pojazdów, w tym między innymi na stanowiskach:

- kierowcy samochodu osobowego,

- kierowcy samochodu dostawczego,
- kierowcy samochodu uprzywilejowanego.

Miejszem zatrudnienia kierowcy mechanika mogą być:

- publiczne lub prywatne firmy transportowe, świadczące usługi w transporcie krajowym i zagranicznym,
- firmy prowadzące działalność związaną z diagnozowaniem, obsługą lub naprawą pojazdów samochodowych.

Kierowca mechanik może również założyć i prowadzić działalność gospodarczą świadcząc usługi przewozowe, co obecnie staje się coraz popularniejszą formą podejmowania współpracy, zwłaszcza przez większe firmy przewozowe.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) kształcenie w zawodzie **kierowca mechanik** jest realizowane w branżowych szkołach I stopnia. Od dnia 1 stycznia 2020 r. przewidziano możliwość kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla osób dorosłych) mogą prowadzić wyłącznie w formie stacjonarnej:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikację właściwą dla zawodu kierowca mechanik potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu kierowca mechanik można uzyskać, podejmując naukę w zawodach pokrewnych:

- w szkołach branżowych I stopnia oraz technikach,
- w systemie nauki zawodu w rzemiośle (u pracodawcy rzemieślnika).

Szkolenie

Szkolenie (w zakresie uzyskania odpowiedniej kategorii prawa jazdy, kwalifikacji wstępnej oraz szkoleń okresowych) dla **kierowców** odbywa się w formie kursów, prowadzonych przez ośrodki szkolenia kierowców.

Dodatkowe szkolenia, które pozwalają na podniesienie kwalifikacji kierowcy mechanika, prowadzą:

- ośrodki, które posiadają zgodę Urzędu Dozoru Technicznego w zakresie szkoleń dotyczących obsługi dźwigu samochodowego (HDS),
- ośrodki posiadające akredytację w zakresie przeprowadzania szkoleń dotyczących przewozów towarów niebezpiecznych (ADR); dotyczy to kursów:
  - podstawowego w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych wszystkich klas,
  - specjalistycznego w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych w cysternach,
  - specjalistycznego w zakresie przewozu drogowego materiałów i przedmiotów wybuchowych,
  - specjalistycznego w zakresie przewozu drogowego materiałów promieniotwórczych,
- ośrodki doskonalenia techniki jazdy w zakresie kierowania pojazdami uprzywilejowanymi.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących na stanowiskach właściwych dla sektora transport i gospodarka magazynowa, do którego zalicza się zawód **kierowca mechanik**, jest zróżnicowane i wynosi od 3000 zł do 6000 zł brutto miesięcznie.

Zarobki uzależnione są od wielu czynników, do których należy zaliczyć np.:

- kategorię posiadanego prawa jazdy,
- dodatkowe uprawnienia do kierowania pojazdami,
- świadczenie pracy na terenie kraju lub za granicą.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z polecanych źródeł danych.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczecblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **kierowca mechanik** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym do określenia możliwości dopuszczenia do pracy w zawodzie kierowcy mechanika jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- z wadą słuchu (03-L), pod warunkiem zapewnienia odpowiednich pomocy technicznych – aparatów słuchowych, które skorygują tę niepełnosprawność w stopniu umożliwiającym kierowanie pojazdem oraz komunikację werbalną,
- z chorobami psychicznymi (02-P), pod warunkiem że ich praca – poza wyjątkowymi sytuacjami (wyjazdy, sytuacje kryzysowe w firmie) – nie zaburza im rytmu dnia i nocy oraz jest zachowana zasada równego traktowania pracowników.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były

zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Oświadczenie Rządowe z dnia 30 sierpnia 1999 r. w sprawie ratyfikacji przez Rzeczpospolitą Polską Umowy europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowo (AETR), sporządzonej w Genewie dnia 1 lipca 1970 r., oraz ogłoszenia jednolitego tekstu tej umowy (Dz. U. Nr 94, poz. 1087, z późn. zm.).
- Oświadczenie Rządowe z dnia 24 września 1984 r. w sprawie przystąpienia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do Umowy o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych środkach transportu przeznaczonych do tych przewozów (ATP), sporządzonej w Genewie dnia 1 września 1970 r. (Dz. U. Nr 49, poz. 254).
- Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 35 poz. 189, z późn. zm.).
- Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) i Protokół podpisania, sporządzone w Genewie dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. z 1962 r. Nr 49, poz. 238, z późn. zm.).
- Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz. U. UE L 102 z 11.04.2006, s. 1).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 169, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 978, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1155, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2200, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1260, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1057, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2222, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1983).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 lipca 2014 r. w sprawie badań lekarskich kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 250, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy (Dz. U. poz. 937).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie certyfikatów potwierdzających spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1711).
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie kontroli przewozu drogowego (Dz. U. poz. 1064).
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 776, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2011 r. w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Transportu Drogowego uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1330).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie szkolenia kierowców wykonujących przewóz drogowy (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 151).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. Nr 132, poz. 841, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 31 lipca 2007 r. w sprawie okresowych ograniczeń oraz zakazu ruchu niektórych rodzajów pojazdów na drogach (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 839, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2022, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr 170, poz. 1393, z późn. zm.).

Literatura branżowa:

- Bak J.: Poznając ciekawe zawody. Kierowca. Damidos, Ruda Śląska 2015.
- Bogusławski J. (red.): Vademecum profesjonalnego kierowcy zawodowego. Wydawnictwo CREDO, Katowice 2015.
- Kowalski R.: Czas pracy kierowców. INFOR BIZNES, Warszawa 2017.
- Neider J.: Transport międzynarodowy. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2015.
- Próchniewicz H.: Kierowca doskonały B. Grupa IMAGE, Warszawa 2013.

- Trzeciak K.: Diagnostyka samochodów osobowych. Wydawnictwa Komunikacji i łączności, Warszawa 1991, 2005.
- Zalewski M., Zymańczak M., Kubiak P.: Podstawy konstrukcji maszyn z elementami bhp. Nowa Era sp. z o.o., Kraków 2015.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018 r.]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Główny Inspektorat Transportu Drogowego: <http://www.gitd.gov.pl/dla-kierowcow/porady/podstawowe-definicje>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie kierowca mechanik: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/832201.pdf
- Magazyn – Transport i Spedycja: <http://magazyn-tis.pl/>
- Ośrodek Szkolenia Zawodowego: <http://abc-szkolenia.com/swiadectwa-kwalifikacji-zawodowej>
- Podstawa programowa: http://www.koweziu.edu.pl/pp_zawod.php?nr_zawodu=832201
- Portal branżowy „Prawo drogowe”: <https://www.prawodrogowe.pl>
- Portal Spedycje.pl: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Nk3pRCJI47YJ:spedycje.pl/praca/jak_zostac_kierowca/40390/kierowca_-_mechanik_zawod_mile_widziany.html+&cd=1&hl=pl&ct=clnk&gl=pl
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).

Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.

Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Czasochłonność operacji	Ustalony czas przeznaczony na wykonanie określonej operacji technicznej, zapisany w dokumentacji obsługowo-naprawczej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Trzeciak K.: Diagnostyka samochodów osobowych. Wydawnictwa Komunikacji i łączności, Warszawa 1991, 2005.

2	Dokumentacja pojazdu	Dokumenty, które obowiązkowo powinien posiadać ze sobą kierujący pojazdem. Do dokumentów tych należy zaliczyć przede wszystkim: prawo jazdy potwierdzające uprawnienia do kierowania danym typem pojazdu lub zespołem pojazdów, dowód rejestracyjny pojazdu lub dowody rejestracyjne zespołu pojazdów), poświadczenie zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu.	http://mojafirma.infor.pl/moto/prawo-na-drozdze/ciekawostki/253278,Ja-kie-dokumenty-powinien-przy-sobie-miec-kierowca-pojazdu.html [dostęp: 10.07.2018 r.]
3	Dokumentacja przewozowa	Dokumenty, które powinien posiadać kierowca pojazdu samochodowego podczas wykonywania przewozu drogowego. Rodzaj dokumentów jest uzależniony od rodzaju wykonywanych przewozów. (Wykaz niezbędnych dokumentów ujęty jest w ustawie o transporcie drogowym).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Ustawy o transporcie drogowym http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20011251371/U/D20011371Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018 r.]
4	Doskonalenie techniki jazdy	Zespół wiadomości i umiejętności, które są niezbędne do prowadzenia (kierowania) pojazdem lub zespołem pojazdów w określonych warunkach. Szkolenia dotyczące doskonalenia techniki jazdy organizowane są np. przez Ośrodki Doskonalenia Techniki Jazdy, a prowadzone zajęcia realizowane są w formie teoretycznej i praktycznej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Próchniewicz H.: Kierowca doskonali B. Grupa IMAGE, Warszawa 2013.
5	Jazda próbna	Jazda pojazdem samochodowym lub zespołem pojazdów prowadzona przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia zgodnie z zasadami ruchu drogowego. Celem jazdy próbnej jest ustalenie sprawności pojazdu samochodowego lub zespołu pojazdów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Trzeciak K.: Diagnostyka samochodów osobowych, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 1991, 2005
6	Legalizacja	Urzędowe stwierdzenie wiarygodności.	https://sjp.pwn.pl/slowniki/legalizacja.html [dostęp: 10.07.2018 r.]
7	Ładunki niebezpieczne	Materiały bądź przedmioty zapalne, wybuchowe, materiały promieniotwórcze jak również wszelkiego rodzaju substancje, gazy, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, fizyczne lub biologiczne, w wyniku niewłaściwego przewozu lub/czy przeładunku zagrażają zdrowiu ludzkiemu i środowisku naturalnemu.	http://bezpieczneladunki.pl/2013/klasyfikacja-adunkw-niebezpiecznych-w-transporcie [dostęp: 10.07.2018 r.]
8	Optymalna trasa przejazdu	Trasa przejazdu wyznaczona zgodnie z zasadami optymalizacji. Najczęściej optymalizacja sprowadza się do możliwości wyboru jednego z parametrów jako głównego kryterium. Wśród nich możemy spotkać takie wielkości jak odległość, czas przejazdu czy zużyte paliwo.	https://www.logistyka.net.pl/bank-wiedzy/transport-i-spedycja/item/87232-algorytmy-wyznaczania-optymalnej-trasy-przejazdu [dostęp: 10.07.2018 r.]
9	Płyny eksploatacyjne	Wszystkie płyny, które niezbędne są do poprawnego działania podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych. Płyny mogą spełniać różne funkcje, np. chłodzią, smarują, są nośnikami energii. Do podstawowych płynów eksploatacyjnych w pojeździe zaliczyć należy: olej silnikowy, olej przekładniowy, płyn chłodzący, płyn hamulcowy, czynnik układu klimatyzacji itp.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Zalewski M., Szymańczak M., Kubiak P.: Podstawy konstrukcji maszyn z elementami bhp. Nowa Era sp. z o.o., 2015
10	Pomoc przedmedyczna	Zespół czynności podejmowanych w celu ratowania osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Czynności te podejmuje osoba znajdująca się na miejscu zdarzenia, wykorzystując powszechnie dostępny sprzęt.	https://www.mp.pl/pacjent/pierwsza_pomoc/77518,zasady-udzielania-pierwszej-pomocy [dostęp: 10.07.2018 r.]

11	Przewozy nienormatywne	Przewozy realizowane na podstawie stosownych zezwoleń wykonywane pojazdem nienormatywnym, tj. pojazdem lub zespołem pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, lub którego wymiary lub rzeczywista masa całkowita wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Ustawy – Prawo o ruchu drogowym http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970980602/U/D19970602Lj.pdf [dostęp: 10.07.2018 r.]
12	Zadanie przewozowe	Określone w dokumentacji czynności oraz parametry niezbędne do ich realizacji związane z wykonywaniem przewozu osób i transportu rzeczy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
13	Zespół pojazdów	Pojazdy złączone ze sobą w celu poruszania się po drodze jako całość; nie dotyczy to pojazdów złączonych w celu holowania.	http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19970980602 [dostęp: 10.07.2018 r.]
14	Żuraw	Odmiana podnośnika służąca do ułatwienia demontażu, montażu i transportu elementów pojazdów takich jak: silnik, skrzynia biegów, most napędowy itp.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.